

๕

การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ปีการศึกษา ๒๕๒๗ ในกรุงเทพมหานคร

นาย ษมาธร พันธุ์มโพธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชา จิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๓๐

ISBN 974-567-458-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012528 | 1029580x

A SURVEY OF THE VOCATIONAL INTERESTS OF MATHAYOM SUKSA THREE
AND MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS FOR THE ACADEMIC
YEAR 1984 IN BANGKOK METROPOLIS

MR. SMARTORN BHUNDHOOMBHOAD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-458-3

หัวขอวิทยานิพนธ์

การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา^{ปีที่ ๓} และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๒๗ ในกรุงเทพมหานคร

โดย

นาย ชนาธร พันธุ์มโนชิ

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ วชรี ทรัพย์มี

บัดติวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัดติวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรเดช ทรัพย์ประภา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วชรี ทรัพย์มี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานันท์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นายยมมาธร พันธุ์มุ่งโพธิ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ วชรี ทรัพย์มี

ภาควิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม ระดับชั้นเรียน เพศของนักเรียน ระดับสมดุลธิผลทางการเรียนของนักเรียน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา และระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในอาชีพที่นักเรียนสนใจ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานครจำนวน 1,224 คน เป็นนักเรียนชาย 546 คน และนักเรียนหญิง 678 คน และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 934 คน เป็นนักเรียนชาย 279 คน และนักเรียนหญิง 655 คน จากโรงเรียนสารวิทยา โรงเรียนวิราฐราชวิทยาลัย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนรุจิสวิทยา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โรงเรียนวัดนวลนรดิษ โรงเรียนช่างคาดรูปสกอนแวนต์ โรงเรียนวิโนรสวิทยาลัย และโรงเรียนเขมະລິວອນุสรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความสนใจในอาชีพที่ผู้วิจัยและคณะ รวมกันสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน และแบบสอบถามความสนใจในอาชีพ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การคำนวณค่าร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพดัง ๆ

ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ

2. เมื่อพิจารณารายอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรกของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 พนฯ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอาชีพ วิศวกร ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า ห屠 แพทย์ และสถานนิก ตามลำดับ และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพ แพทย์ พยาบาล นักธุรกิจ และไฮสเตรส ช่างตกแต่งภายใน เกษชกร และค้าขาย ตามลำดับ สำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพ วิศวกร ตำรวจ ห屠 นักธุรกิจ และค้าขาย ตามลำดับ และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอาชีพ พยาบาล นักธุรกิจ ค้าขาย มัคคุเทศก์ นักปั้นปูรี เชานุการ และช่างตกแต่งภายใน ตามลำดับ

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดาประกอบอาชีพในหมวดอาชีพใดก็ตาม นักเรียนจะสนใจอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสมดุลธิผลทางการเรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดา และระดับรายได้ของบิดามารดา ในระดับต่ำปานกลาง และสูง ต่างกันสูงในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ มากที่สุดในทั้ง 3 อันดับความสนใจในอาชีพ

5. เมื่อพิจารณาเหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 พนฯ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่รายได้ดี มีค่าตอบแทนสูงมากที่สุด สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่รายได้ดีค่าตอบแทนสูง และมีอิสระในการทำงาน

6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำและความรู้ความสามารถที่จำเป็นในอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับที่ 1 ในระดับปานกลาง

Name : Mr. Smartorn Bhundhoombhoad

Thesis Advisor   Associate Professor Wacharee Supmee

Department Psychology

Academic Year 1986

Abstract

The purpose of this study was to survey the vocational interests of Mathayom Suksa three and Mathayom Suksa six students in the Bangkok Metropolis for the Academic Year 1984, according to the following variables : class level, sex, students' level of achievement, fathers' occupation, mothers' occupation, parents' level of education, parents' level of income, students' level of proper understanding of job, knowledge and capability required for occupations in which students are interested.

The subjects for this survey were 1,224 Mathayom Suksa three students (546 boys and 678 girls) and 934 Mathayom Suksa six students (279 boys and 655 girls), selected from different schools, namely : Sara Vidhaya School, Vajiravudh College, Samsen Vithayalai, Rujisere Vithaya, Triam-Udom Suksa Patanakarn, Watthana Vithayalai Academy, Nuan Noradis, Santa Cruz Convent School, Shinorose Vithayalai, and Khema Siri Anusorn.

For data collection, the researcher along with the cooperation from five graduate students collected data through a questionnaire developed by themselves. The questionnaire consisted of two parts; the first part dealt with students' personal data and the second part dealt with students' vocational interests.

Data on vocational interests of Mathayom Suksa three and Mathayom Suksa six students were computerized and analyzed through percentages.

The findings of the study are as follows :

1. Both boys and girls in Mathayom Suksa three and six show the highest degree of vocational interest for the first, second and third order of preference in the Professional-Technical occupations.

2. The students' vocational interests for each occupation among Mathayom Suksa three students are as follow : boys are most interested in Engineering, Electrical Technician, Armed Forces, Medicine and Architecture, respectively, whereas girls prefer Medicine, Nursing, Business, Air Hostess, Interior Decoration, Pharmacy and Private business, respectively. For Mathayom Suksa six boy students, they prefer to these occupations : Engineering, Police, Armed Forces, Business and Private business respectively. Mathayom Suksa six girl students prefer Nursing, Business, private business, Guide Services, Accountancy, Secretaries and Interior Decoration.

3. For all three orders of vocational interests among boys and girls in Mathayom Suksa three and Mathayom Suksa six, with respect to the variables of parental' careers, the subjects also show preferences to the Professional-Technical occupations.

4. In the comparison among the variables of parental levels of education and income and the students' level of academic achievement, it was shown that Professional-Technical occupations are highly attracted to the students at both levels.

5. When considering reasons for vocational interests, high remuneration appears to be the outstanding reason for boys in Mathayom Suksa three and Mathayom Suksa six ; girls in Mathayom Suksa three indicate devotion to others, to the community, and to the country; whereas girls in Mathayom Suksa six indicate good income and independent work.

6. For vocational interests in the first order of preference, boys and girls for both Mathayom Suksa three and six show a moderate level of proper understandings of the nature of jobs and a moderate level of knowledge of abilities required for those particular occupations.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและความร่วมมืออย่างดี
ยิ่งจากหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยสืบทอดเชิงในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณไว้
ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วัชรี ทรัพย์มี อ้างารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณา
ตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่งในการวิจัยและเรียนเรียงวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์
ดร. ชุมพร ยงกิติกุล และรองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โภครจรัส ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ
และตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พรมราย ทรัพย์ประภา ประธาน
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ อันมีค่ายิ่งในการวิจัยและเรียนเรียงวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ
และสนใจศึกษาการวิจัย อันเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ อ้างารย์แนะนำโรงเรียนสารวิทยา โรงเรียนวชิราลัย
วิทยาลัย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนรุจิเสรีวิทยา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โรงเรียนวัฒนาวนรดิษ โรงเรียนช่างคาดครุสกอนแวนต์ โรงเรียน
ชินโนรัตน์วิทยาลัย และโรงเรียนเขมสีริอนุสรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณณัสน์ ทรงจิพันธุ์ญา และ นางสาวนิภา วัชนเวศิน ที่ได้กรุณาให้ความ
ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้กรุณาให้ความรัก ความเอาใจใส่
และสนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

นาย ชนาธร พันธุ์มโนพิช

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประการ	๓
สารบัญตาราง	๔

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย	11
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ	12
ทฤษฎีพัฒนาการค้านอาชีพของกินซ์เบริก	14
ทฤษฎีพัฒนาการค้านอาชีพของชูเบอร์	17
ทฤษฎีของซอฟพอค	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22

3. วิธีดำเนินการวิจัย	36
กลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การอภิปรายผล	99
ข้อสังเกต	113
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	117
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	117
วิธีดำเนินการวิจัย	117
สรุปผลการวิจัย	118
ขอเสนอแนะด้านการวิจัย	124
ขอเสนอแนะด้านการนำใช้	125
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	134
ประวัติผู้เขียน	140

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1.	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน โรงเรียนและห้องที่การศึกษา 36
2.	ผลการสำรวจความสนใจอาชีพ อันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 44
3.	ผลการสำรวจความสนใจอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 46
4.	ผลการสำรวจความสนใจอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 48
5.	ผลการสำรวจความสนใจอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพ ที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับ จำแนกตามระดับชั้น/เพศ 50
6.	ผลการสำรวจเหตุผลของความสนใจอาชีพอันดับที่ 1 ของ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แยกเฉพาะ อาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับ 52
7.	ผลการสำรวจเหตุผลของความสนใจอาชีพอันดับที่ 1 ของ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แยกเฉพาะ อาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับ 54
8.	ผลการสำรวจเหตุผลของความสนใจอาชีพอันดับที่ 1 ของ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ 56
9.	ผลการสำรวจความสนใจอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับ ลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ 58

ตารางที่

10. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ	59
11. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ	60
12. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต้องใช้ในงานอาชีพ	62
13. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน	64
14. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน	66
15. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน	68
16. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1, 2 และ 3 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพของบิดา	70
17. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความดีสูงสุด 5 อันดับ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพของบิดา	71

ตรางที่

29. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับที่ 1 แยกเฉพาะรายอาชีพที่มีความดี
สูงสุด 5 อันดับของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6
จำแนกตามระดับรายได้ของบุคคลารดา .....

96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปราชกรณ์มหาวิทยาลัย